

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

2045

Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental sobre el projecte bàsic de rehabilitació dels conjunts de casetes-escars de Portocolom i la reforma de la urbanització de diverses parts del port de Portocolom (TM de Felanitx) (Exp. 10a/2022)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 06 de febrer de 2023 i d'acord amb l'article 10.1.a) del Decret 4/2018, de 23 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) (BOIB núm. 26 de 27 de febrer de 2018),

RESOLC FORMULAR

L'informe d'impacte ambiental sobre el projecte bàsic de rehabilitació dels conjunts de casetes-escars de Portocolom i la reforma de la urbanització de diverses parts del port de Portocolom (TM de Felanitx), en els termes següents:

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

D'acord amb l'article 13.2 del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'Avaluació Ambiental de les Illes Balears, han de ser objecte d'avaluació d'impacte ambiental simplificada els projectes inclosos en l'annex II d'aquesta Llei. Entre els projectes inclosos en l'annex 2 del Decret legislatiu, el projecte bàsic de rehabilitació dels conjunts de casetes-escars de Portocolom i la reforma de la urbanització de diverses parts del port de Portocolom (TM de Felanitx) s'inclou en el punt 9 del grup 7 (Altres projectes):

Qualsevol projecte o actuació que pugui afectar els ecosistemes marins.

Per tant, el projecte s'ha de tramitar com a una Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada i seguir el procediment establert a la secció 2a del Capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II d'avaluació ambiental de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. S'han de complir també les prescripcions de l'article 21 del Decret legislatiu 1/2020, que li siguin d'aplicació.

2. Descripció i ubicació del projecte

L'objectiu principal del projecte bàsic és el de donar solució al deficient estat de conservació actual dels conjunts d'escars de Portocolom (TM de Felanitx), preservant el caràcter de la zona, millorant l'operativa de les zones d'atrada i renovant els espais públics confrontants amb l'entorn d'aquests.

Les edificacions referides, que daten de finals del segle XIX i primera meitat del segle XX, i la finalitat de les quals és la protecció de petites embarcacions de pesca durant l'hivern i l'emmagatzematge d'utensilis durant tot l'any, es troben classificades en l'actual catàleg de patrimoni del municipi de Felanitx. El seu grau de protecció és integral de categoria 1, el que implica la total conservació del bé, preservant el seu volum i tots els elements que el componen.

Les actuacions previstes al projecte són les següents:

-Actuacions sobre els escars:

- Zona nord: 112 (conjunts de 90 a Es Rivetó, amb una superfície de 2.390 m², 14 al c. de la Mar - Can Cordellina, amb una superfície de 314 m², i 8 al c. dels Tamarells, amb una superfície de 270 m²).
- Zona sud: 65 (conjunts de 14 a Sa Bassa Nova 1, amb una superfície de 420 m², i 51 a Sa Bassa Nova 2, amb una superfície de 1.675 m²).
- Zona est: 7 (conjunt de 6+1 individual a Es Babo, amb una superfície de 205 m²).

Segons el document ambiental, es planteja la reparació completa de les lesions o patologies detectades en els elements que constitueixen els escars, proposant-se solucions constructives i tractaments individualitzats per cada cas i grau d'afectació. En tot cas, les solucions

constructives i materials escollits pretenen la conservació, rehabilitació i reforma, causant el menor impacte ambiental, preservant-ne al màxim el seu volum, els elements que els componen i els sistemes constructius actuals, sempre que sigui possible. L'objectiu és garantir al màxim l'estabilitat i la seva durabilitat, respectant l'estètica inicial i la integració en el paisatge existent.

Els elements dels escars sobre els quals s'actuarà són les cobertes, els forjats i sostres interiors, els murs interiors, les façanes, les portes i les escales.

-Cobertes: demolició del paviment existent, millora de pendents, impermeabilització mitjançant làmina asfàltica, i reconstrucció del paviment amb el mateix acabat que l'actual, amb paviment continu o solat ceràmic en funció de la zona.

-Forjats voltats: eliminació del revestiment, saneig de superfícies, hidrorenat i arrebossats amb morter transpirable fibroreforçat. Aplicació de revestiment fi de pasta acolorida de silicat i reforç estructural en forjat o llosa superior armada en cas de risc estructural.

-Forjats de cairats: eliminació de l'arrebossat existent, picotejat i eliminació de formigó escantell, aplicació de passivadors i pont d'unió, reconstrucció amb morter reforçat amb fibres. Aplicació de morter en arrebossat i revestiment fi de pasta acolorida de silicat. Capa prèvia de resina epoxi de protecció en cas necessari. Reforç inferior amb bigues metàl·liques en casos greus.

-Murs interiors: neteja de superfícies. Picotejat i retirada del revestiment existent al 80%. Reparació d'esquerdes i farciment de juntes. Esquerdejat a base de calç reforçat amb fibres. Arrebossat remolinat amb pasta acolorida de base calç.

-Paviments interiors: picotejat de la superfície al 80%, pegat de zones escrostonades. Aplicació de nova capa d'acabat de formigó amb additius especials en tota la superfície.

-Façanes: reparacions puntuals en façanes amb elements en risc de despreniment. Segellat de fissures, engrapat d'esquerdes, recalcs en zones descalçades, reparacions estructurals en llindes. Neteja de superfícies i retirada de revestiment existent fins a un 80%. Nou arrebossat de base calç en tota la superfície, i pintura exterior acrílica adequada per a ambient marí.

-Portes: reposició de llistons i taules deteriorades. Substitució de ferratges en mal estat mantenint els existents de fusta si estan en bon estat. Raspallat i aplicació de pintura protectora quan sigui possible. Substitució de la porta per una nova en els casos en què estigui en molt mal estat o no existeixi.

-Ecales: eliminar elements solts o que puguin desprendre's, eliminació del revestiment existent en la seva major part, reparació estructural i renovació de l'arrebossat amb materials de base calç. Aplicació de microciment en graons i pintura similar a la de façana.

-Actuacions en obra marítima:

-Mollets: la varietat d'estats de conservació i graus d'afecció de les diferents patologies que hi podem trobar és molt extensa. En general es procedirà a la reparació completa però individualitzada dels mollets amb patologies importants amb elements propis o similars. En aquells casos en què sigui necessari, es procedirà a la seva reconstrucció amb folre lateral del nucli de formigó amb pedra amoterada amb morter a base de calç i la reposició de la coronació amb formigó, peces de marès, o tots dos, segons tipologia original. Per a aquells mollets amb mostres de socavació, descalcs o desaparició d'elements de maçoneria més severos o intensos es procedirà a la seva reconstrucció, incloent-hi la demolició de part de l'estructura, la neteja de fons de l'entorn i l'abocament d'escullera i materials per a la reconstrucció del mollet amb les mateixes mesures i característiques que les originals.

-Rampes: per a les dues tipologies de rampes existents (formigó i marès) es plantegen les següents opcions en funció de la patologia i grau d'afectació.

o Per als descalcs es realitza una demolició del cercol existent, neteja de fons en rasa, banquetta d'escullera, enrasament amb grava, sanejament del front de formigó després de la demolició, encofrat i formigonada del cercol. Per a les rampes de marès en aquest procediment se substitueixen els elements de formigó per marès.

o Per a afectacions lleus o moderades com a fissures, esquerdes, escrostonats ... etc., es procedirà a la retirada i reposició de la peça afectada

o Per a les afectacions severes o intenses es planteja la demolició completa de la rampa i la seva nova execució per a les rampes de formigó o la reconstrucció mitjançant la retirada de totes les peces de marès en bon estat i la substitució d'aquelles que es trobin deteriorades per noves peces en les rampes de marès.

-Molls: els molls del carrer de la Mar (Can Cordellina) i Tamarells presenten estats de conservació raonables, si bé presenten algunes patologies que podrien posar en risc la seva estabilitat en un futur pròxim. Entre altres, les més rellevants són descalcs de la banquetta inferior, pèrdua de peces de maçoneria i/o marès, despreniments i deteriorament del formigó. La solució adoptada per a aquests molls és doncs la construcció d'un nou moll de formigó sobre banquetta d'escullera, reculat frontalment de tal forma que pugui cobrir-se al capdavant amb maçoneria, a més de col·locar peces de marès sobre el cantil, aportant així una estètica clàssica i inspirada en els "mollets" tradicionals i

els molls actuals. En la part superior s'instal·larà un nou paviment de llamborda. Els molls compliran les Recomanacions d'Obres Marítimes (ROM) i es procedirà al seu càlcul i comprovació completa en el projecte constructiu. S'estima una cota aproximada de paviment de tots dos molls de +1,00 m sobre el nivell de la mar.

-Urbanitzacions del front marítim: Les actuacions abasten des del final de les cobertes dels mateixos escars fins als límits del Domini Portuari, i en algun cas una mica més enllà fins a les façanes dels edificis de primera línia. Les actuacions proposades a escala d'urbanització es refereixen a la reforma de paviments, la millora de l'accessibilitat i eliminació de barreres arquitectòniques, així com a la disposició de vegetació, arbratge i mobiliari urbà.

Els principals residus que generarà el projecte seran paviments ceràmics i hidràulics, vorades de formigó, formigó en massa (cobertes, paviments, molls, rampes, mollets, forjats), revestiments hidràulics (morters, arrebossats), aglomerat asfàltic, terres i material de neteja de fons, cablejat elèctric, canonades, metalls, restes vegetals, i altres (fusta, vidre, plàstic). Les obres es duran a terme en temporada baixa, amb una durada prevista de vint-i-un mesos i un pressupost estimat de 7.495.142,61 euros (incloent-hi una partida específica de 429.088,45 euros per la gestió de residus i 59.064 euros en concepte de gestió mediambiental).

Durant les obres, el document ambiental preveu la instal·lació d'un tancament perimetral en totes les zones d'obra, amb la finalitat d'evitar l'accés de persones alienes a aquestes. Quant a la ubicació dels diferents elements auxiliars, els aplecs de material d'obra i els residus RCD que es generin, se situaran en el punt més pròxim a la zona de treball i tan allunyats com sigui possible de la mar, amb la finalitat de minimitzar la possibilitat d'abocaments accidentals al medi marí, així com la possible dispersió de pols en zona marítima. D'altra banda, es col·locarà una barrera antiterbolesa en tot el perímetre de la zona de treballs marítimes.

3. Avaluació dels efectes previsibles

Segons el document ambiental, els principals impactes ambientals negatius del projecte tendran lloc durant la fase de construcció, i són referents principalment al factor terra com a trànsit de maquinària i moviments de terres durant l'execució de les reparacions, a modificacions en la batimetria de la zona a causa de l'abocament accidental de materials per a l'assentament de molls, rampes o altres estructures, a l'alteració de la qualitat dels sediments per resuspensió de materials o per abocaments accidentals, al factor aigua marina quant a canvis en la qualitat fisicoquímica d'aquesta, al factor aire quant a contaminació acústica i atmosfèrica a causa del renou i pols generats, als sistemes naturals (principalment a les comunitats bentòniques) per l'ocupació física de l'espai i per afectació indirecta a causa de tasques del projecte que impliquin canvis en la qualitat fisicoquímica de l'aigua marina, sobre el paisatge, i sobre el factor usos del sòl i factor social-humà quant a les molèsties ocasionades per l'augment de trànsit, sorolls, etc. Segons el document ambiental, no es preveuen impactes significatius sobre les poblacions de fanerògames marines de la badia, donades les distàncies d'aquestes amb les diferents zones d'obra i el volum d'obra previst, encara que es caracteritza l'impacte com a moderat per la vulnerabilitat d'aquestes espècies a la badia. No es preveu una afectació directa sobre aquestes poblacions ni una reducció en la seva superfície derivada de les actuacions del projecte. Quant al paisatge, cal tenir en compte, especialment, l'emplaçament de les casetes-escars a la zona d'Es Babo, amb grau de valoració paisatgística alt, molt alt o extraordinari, al costat d'un pinar, que no resultarà afectat pel projecte. En tot cas, aquests impactes seran de caràcter puntual i cessaran en finalitzar les obres, considerant-se compatibles amb les mesures previstes al document ambiental (instal·lació de barrera antiterbolesa, aplecs de materials d'obra a les zones menys visibles i sense superar els 2 m d'altura, pla d'actuació enfront d'abocaments accidentals de substàncies contaminants...).

Durant la fase de funcionament, els efectes adversos sobre el medi ambient estaran associats a les labors puntuals de manteniment-reparació de les infraestructures (alteracions de la qualitat de l'aire, flora, paisatge i usos del territori).

No obstant això, cal tenir en compte que l'informe del Servei de Residus i Sòls Contaminats, de data 26 d'abril de 2022, adverteix que la gestió final prevista al projecte per a les «Tierras y materiales de limpieza de fondos» (codi LER 17 05 06 llots de drenatge distints dels especificats en el codi 17 05 05) a la pedrera de Can Alou i a les instal·lacions de TIRME és incorrecta, perquè aquestes instal·lacions no estan autoritzades per acollir els residus esmentats.

D'altra banda, segons informe de l'Ajuntament de Felanitx, de data 21 de setembre de 2022, sembla que les actuacions del projecte, relatives a la construcció del nou moll i escala d'unió entre el moll dels Tamarells i el carrer de la Mar, que afecten l'immoble inclòs en el Catàleg municipal de protecció del patrimoni històric (fitxa PC-E-08), modificaran la imatge d'aquest edifici, incomplint les prescripcions del catàleg esmentat.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

L'òrgan ambiental ha realitzat consulta respecte del projecte modificat a les següents administracions previsiblement afectades i persones interessades:

- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera (DG d'Energia i Canvi Climàtic), de la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.
- Servei de Planificació al Medi Natural, de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Servei d'Ordenació del Territori i Urbanisme, de la DG de Territori i Paisatge.

- Servei de Costes i Litoral, de la DG de Territori i Paisatge.
- Servei de Residus i Sòls Contaminats, de la DG de Residus i Educació Ambiental.
- Servei d'Estudis i Planificació, de la DG de Recursos Hídrics.
- Servei de Protecció d'Espècies, de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Direcció Insular d'Urbanisme, del Departament de Territori i Infraestructures del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular de Territori i Paisatge, del Departament de Territori del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular de Patrimoni, del Departament de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística del Consell de Mallorca.
- Ajuntament de Felanitx.
- Associació de veïns i propietaris Pro-Portocolom de Portocolom.
- Amics de la Terra.
- GOB.
- Terraferida.

En el moment de redactar el present informe, s'han rebut els següents informes de les administracions consultades:

- El Servei de Planificació al Medi Natural, de la DG d'Espais Naturals o Biodiversitat, amb data 22 de març de 2022, va informar el següent:

Consideracions tècniques

1. La zona on es vol dur a terme el projecte forma part del LIC ES5310099 Portocolom. La qualitat i importància d'aquest espai respon a la singularitat, extensió i excepcional estat de conservació d'alguns dels seus hàbitats i espècies, en especial a la presència d'hàbitats inclosos en l'Annex I de la Directiva Hàbitats, com l'hàbitat prioritari d'interès comunitari 1120 Praderies de Posidonia oceanica i l'hàbitat d'interès comunitari 1160 Grans cales i badies poc profundes.

2. Segons la documentació presentada i d'acord amb la cartografia disponible, a la badia de Portocolom es localitzen hàbitats sensibles i espècies protegides tant en l'àmbit autonòmic, com estatal i europeu: aquestes són les praderies de *Cymodocea nodosa* y *Posidonia oceanica*, incloses en el Llistat d'espècies silvestres en règim de protecció especial, d'acord amb el Reial decret 139/2011. Aquestes espècies de fanerògames marines es consideren sensibles, entre d'altres, als efectes d'un increment de la turberia de l'aigua o de la sedimentació de partícules fines sobre el substrat.

1.(...).

2.(...).

3.(...).

4. Per altra banda, existeixen cites a la badia de Portocolom d'alevins d'*Epinephelus marginatus* i *Epinephelus aeneus*, així com juvenils de *Mugil cephalus* i *Anguilla anguilla*. En aquest sentit, cal destacar les talles dels joves anfosos i que les praderies de *Caulerpa prolifera* i *Zostera noltii* de Portocolom són els únics indrets de les Illes Balears on s'han trobat reclutes d'*Epinephelus aeneus*. Així, és evident que l'espai protegit Xarxa Natura 2000 ES5310099 Portocolom presenta una important comunitat ecosistèmica que s'inclou en els hàbitats d'interès comunitari 1120 (aquest prioritari) i 1160, mencionats anteriorment.

5. En el Servei de Planificació al Medi Natural hi ha constància que en la zona d'influència de l'actuació existeix una praderia de *Caulerpa prolifera* molt densa i ben establerta, així com indicis que l'estat de conservació de l'ecosistema és bo, ja que, entre altres espècies, s'ha detectat presència abundant d'individus d'invertebrats depredadors típics de praderies de *Caulerpa prolifera*, *Lobiger serradifalci* i *Oxynocheilus olivacea*.

6. Quant a l'avifauna, el LIC ES5310099 Portocolom és una zona on habiten ocells d'interès comunitari inclosos en l'Annex I de la Directiva Aus. Destaquen la gavina corsa *Larus audouinii* i el corb marí *Phalacrocorax aristotelis*, ambdues incloses en el Llistat d'espècies silvestres en règim de protecció especial i en el Catàleg espanyol d'espècies amenaçades amb la categoria de Vulnerable. Així, la seva presència és una altra evidència de la importància ecosistèmica de l'espai i de la necessitat de dirigir les activitats humanes cap a la compatibilitat amb els objectius de la Xarxa Natura 2000, de mantenir o millorar en un estat favorable de conservació els espais, d'acord amb l'article 3 de la Directiva Hàbitats, en què s'especifica que la Xarxa Natura 2000 haurà de garantir el manteniment, o en el seu cas, el restabliment, en un estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats naturals i les espècies.

(...).

Es conclou que:

Atès que el projecte per a la rehabilitació dels conjunts de casetes varador de Portocolom, en el terme municipal de Felanitx, es troba en

l'àmbit del LIC ES5310099 Portocolom, inform que el projecte no té relació directa amb la gestió del lloc i no tindrà afectació significativa a la Xarxa Natura 2000, sempre que:

- a) Es desenvolupi el programa de treballs de la forma especificada en el projecte i en el document ambiental.
- b) Es duguin a terme les mesures esmentades i el programa de vigilància ambiental.
- c) Se senyalitzin amb cinta les zones afectades per les obres.
- d) S'adeqüin dipòsits habilitats per l'abocament dels residus generats durant el transcurs de l'obra i es realitzi una recollida selectiva dels residus ocasionats.
- e) S'eviti el manteniment dels vehicles utilitzats en les obres a la mateixa finca, per tal d'evitar vessaments en el sòl.
- f) Es trameti avís a la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat de l'inici de les obres, als efectes d'establir un seguiment exhaustiu per part del Servei de Planificació al Medi Natural i el Servei d'Agents de Medi Ambient.
- g) S'emeti informe periòdic sobre l'execució de les obres, així com de les incidències i circumstàncies sobrevingudes que puguin tenir incidència en els hàbitats i espècies, i es lliuri al Servei de Planificació al Medi Natural, amb una freqüència mínima mensual.
- h) El programa de treballs de l'empresa constructora haurà de comptar amb una previsió dels possibles temporals que puguin afectar a la badia de Portocolom i les mesures de protecció adients.
- i) La vigilància ambiental d'obra controlarà la correcta col·locació de les barreres antiterbolesa, especialment a Es Babo, i comprovarà la seva eficàcia, per assegurar que no es produeixen efectes ambientals significatius en el medi marí.
- j) L'empresa constructora comptarà amb una segona barrera anti terbolesa, que serà instal·lada a Es Babo i en els altres indrets, en cas que així ho determini la direcció ambiental d'obra, d'acord amb el resultat del seguiment de l'eficàcia de la barrera primerament instal·lada i de les previsions de temporal.
- k) L'aplec de materials solts ubicats en el moll, així com tots aquells susceptibles de produir qualche abocament accidental en la làmina d'aigua, disposaran d'un mecanisme de contenció per a prevenir qualsevol possible abocament al mar.
- l) Seria adient incloure informació relativa a la possible presència de l'espècie invasora Halimeda incrassata en el pla de vigilància ambiental i en l'informe periòdic de seguiment, si fos escaient.
- m) Si durant les obres, s'observa que en el medi marí hi ha elements d'origen antròpic (residus, morts en desús, pneumàtics, etc.) hauran de ser retirats.
- n) Les obres de demolició es realitzin de forma progressiva amb mesures per evitar la caiguda de materials cap al mar, així com la modulació de les aportacions del material de l'obra nova, perp a una minimització de l'aixecament de materials susceptibles de provocar terbolesa.

-El Servei d'Ordenació del Territori i Urbanisme, de la DG de Territori i Paisatge, amb data 29 de març de 2022, va informar el següent:

Es conclou que:

Examinat el contingut del projecte, no afecta aspecte algun de l'ordenació urbanística o territorial sobre el que, en funció de les competències que ostenta, hagi de pronunciar-se aquesta Direcció General.

-El Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera (DG d'Energia i Canvi Climàtic), de la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius, amb data 12 d'abril de 2022, va informar el següent:

Es fa una relació d'art. de la Llei 10/2019, de 22 de febrer de canvi climàtic i transició energètica que han de ser tenguets en compte pel projecte (art. 23, 38, 42, 64 i 65).

D'altra banda,

4.3. Consideracions pel que fa a mitigació d'emissions de gasos d'efecte hivernacle

Per reduir la petjada de carboni de la fase constructiva, es recomana l'ús de materials sostenibles en cas de ser viable tècnicament. Es pot consultar el Catàleg de materials sostenibles de les Illes Balears que es pot consultar en el següent enllaç:

https://dspace.uib.es/xmlui/bitstream/handle/11201/151761/Memoria_EPSU1002.pdf?sequence=1

(...)

4.5. Consideracions sobre qualitat de l'aire

En la fase d'obres s'hauran de tenir en compte bones pràctiques per tal de minimitzar la contaminació atmosfèrica:

http://www.caib.es/sites/atmosfera/ca/d/guia_pel_control_de_les_emissions_de_pols_de_la_construccio_i_demolicio-30632/

Es conclou que:

Pel que fa a la Llei de Canvi Climàtic, es considera que el projecte s'alinea amb els objectius d'aquesta.

-El Servei d'Estudis i Planificació, de la DG de Recursos Hídrics, amb data 22 d'abril de 2022, va informar el següent:

Es conclou que:

Informam favorablement posant especial esment en aplicar les mesures preventives i correctores proposades al seu estudi d'impacte ambiental i atenent al compliment del condicionant següent:

Per evitar l'afecció de les masses d'aigua subterrània i superficial (costanera), s'atindrà en tot moment el que disposa l'art. 2 punt 1 c) del Decret llei 1/2016, de 12 de gener, de mesures urgents en matèria urbanística:

«Durant l'execució de les obres, s'han d'adoptar les màximes precaucions per evitar l'abocament de substàncies contaminants, incloses les derivades del manteniment de les maquinàries».

-El Servei de Residus i Sòls Contaminats, de la DG de Residus i Educació Ambiental, amb data 26 d'abril de 2022, va informar el següent:

Es conclou que:

S'informa favorablement la rehabilitació dels conjunts de casetes-varaders de Portocolom i reforma de la urbanització de diverses parts del port de Portocolom (TM de Felanitx), excepte pel que fa a la gestió final de las «tierras y materiales de limpieza de fondos» (codi LER 17 05 06 llots de drenatge distints dels especificats en el codi 17 05 05) en la pedrera de Can Alou i en les instal·lacions de TIRME.

-L'Ajuntament de Felanitx, amb data 21 de setembre de 2022, va informar el següent:

Es conclou que:

El Projecte bàsic de rehabilitació dels conjunts de casetes-varaders i reforma de la urbanització de diverses parts del port de Portocolom, redactat a instàncies de Ports IB, compleix, en general, les condicions del Catàleg de protecció del patrimoni històric aprovat el 2016, ja que les obres previstes en els conjunts d'escars (barraques, mollets, escales...) es poden considerar com a obres de restauració, conservació o consolidació.

Només en el cas de la construcció del nou moll i escala d'unió entre el moll dels Tamarells i el carrer de la Mar la intervenció modifica la imatge de l'edifici catalogat PC-E-08, ja que distorsiona la seva façana marítima.

D'altra banda, s'han rebut al·legacions de la Sra. Caterina Josep Massutí Sureda, propietària de l'habitatge ubicat al carrer de la Mar 1, de Portocolom, afectat per les actuacions del projecte.

5. Anàlisi dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

D'acord amb el que preveu l'article 7, apartat 1, lletra b, de la Llei 21/2013, per tal de determinar si un projecte de l'apartat 2 s'ha de subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària, s'han de tenir en compte els criteris descrits a l'annex III que es detallen i avaluen a continuació:

1. Característiques del projecte: L'objectiu principal del projecte bàsic és el de donar solució al deficient estat de conservació actual dels conjunts d'escars de Portocolom, preservant el caràcter de la zona, millorant l'operativa de les zones d'atracada i renovant els espais públics confrontants amb l'entorn d'aquests. Les edificacions referides, que daten de finals del segle XIX i primera meitat del segle XX, i la finalitat de les quals és la protecció de petites embarcacions de pesca durant l'hivern i l'emmagatzematge d'utensilis durant tot l'any, es troben classificades en l'actual catàleg de patrimoni del municipi de Felanitx. El seu grau de protecció és integral de categoria 1, el que implica la total conservació del bé, preservant el seu volum i tots els elements que el componen.

Les actuacions previstes al projecte inclouen actuacions sobre els escars, garantint al màxim l'estabilitat i la seva durabilitat, respectant l'estètica inicial i la integració en el paisatge existent, així com actuacions en obra marítima (molls, mollets, rampes i urbanitzacions del front marítim).

Les obres es duran a terme en temporada baixa, amb una durada prevista de vint-i-un mesos i un pressupost estimat de 7.495.142,61 euros (incloent-hi una partida específica de 429.088,45 euros per la gestió de residus i 59.064 euros en concepte de gestió mediambiental).

Durant les obres, el document ambiental preveu la instal·lació d'un tancament perimetral en totes les zones d'obra, amb la finalitat d'evitar l'accés de persones alienes a aquestes. Quant a la ubicació dels diferents elements auxiliars, els aplecs de material d'obra i els residus RCD que es generin, se situaran en el punt més pròxim a la zona de treball i tan allunyats com sigui possible de la mar, amb la finalitat de

minimitzar la possibilitat d'abocaments accidentals al medi marí, així com la possible dispersió de pols en zona marítima. D'altra banda, es col·locarà una barrera antiterbolesa en tot el perímetre de la zona de treballs marítims.

2. Ubicació del projecte: la zona d'estudi és la badia de Portocolom (TM de Felanitx), afectant 112 conjunts d'escars a la zona nord (Es Rivetó, c. de la Mar - Can Cordellina, i c. dels Tamarells), 65 conjunts a la zona sud (Sa Bassa Nova 1 i 2) i 6 conjunts + 1 individual a la zona est (Es Babo).

D'acord amb el PTM, el projecte es localitza dins sòl urbà, a excepció de la zona d'Es Babo, qualificada com a sòl rústic protegit, àrea natural d'especial interès d'alt nivell de protecció (SRP-AANP). Les actuacions del projecte es desenvolupen dins domini públic marítim terrestre (DPMT) i zona de servitud de protecció, sense afectació d'àrees de prevenció de riscos (APRs), a excepció de la zona d'Es Babo, afectada per APR d'incendis. Segons el IV Pla Forestal de les Illes Balears 2015-2024, la zona d'Es Babo es correspon amb terrenys amb risc molt alt d'incendi forestal.

L'àmbit d'actuació en la seva part marítima s'ubica al LIC ES5310099 «Portocolom». Així mateix, d'acord amb el document ambiental, «El LIC puntual ES5310044 «Cova des Coll», té com una de les seves peculiaritats passar al llarg de més de 300 m per sota del nucli urbà de Portocolom, travessant-lo gairebé d'est a oest tenint l'entrada submarina dins d'una caseta-escar de la zona des Rivetó.» D'altra banda, dins la zona terrestre entorn d'Es Babo trobam l'hàbitat d'interès comunitari (HIC) no prioritari Matolls termomediterranis i predesèrtics (5330).

Se situa dins la Unitat Paisatgística 6 (UP-6) «Llevant». Segons l'EIA, es tracta d'una àrea molt antropitzada. En els conjunts de casetes de les zones d'Es Rivetó, Carrer de la Mar, Els Tamarells i Sa Bassa Nova 2, la vegetació és escassa i està constituïda únicament per zones urbanes enjardinades. El conjunt d'escars de Sa Bassa Nova 1 se situa al costat d'un pinar, igual que el conjunt de casetes-escars d'Es Babo.

Entorn del conjunt d'escars on es preveu actuar trobam el torrent d'en Barres o d'en Boqueres, que neix al vessant de migjorn del Puig de Sant Salvador i de la

Serra Llonga, baixa pel Clot des Pou i desemboca en el municipi veïnat de Santanyi, a Portopetro; i els torrents des Barranc i el de Can Alou, que desemboquen a Portocolom. El torrent de Son Valls i el Torrentó, que neixen al vessant septentrional, són afluents del torrent de na Borges.

Les actuacions terrestres del projecte es localitzen sobre la massa d'aigua subterrània 1820M2 «Cala d'Or», aquífer poc profund en mal estat qualitatiu i quantitatiu, i elevada vulnerabilitat a la contaminació. D'altra banda, les actuacions marítimes del projecte es localitzen a la massa d'aigua costanera MAMC09M3 «Cap de Capdepera a Portocolom», d'aigües someres (inferior a 40 m de fondària) i fons sedimentaris, en bon estat ecològic.

Segons l'estudi de caracterització ambiental i cartografia bionòmica de la zona d'actuació marítima i àrea d'influència del projecte, aportat pel promotor, a la zona de prospecció s'identifiquen els hàbitats marins següents: pradera de Posidonia oceanica o mata morta de Posidonia oceanica, praderes de Cymodocea nodosa, praderes de Caulerpa prolifera, arenas i arenas fangoses infralitorals, arenas fangoses i fangs de zones calmades poc profundes, arenas infralitorals de llocs calms i roca infralitoral superior protegida. No s'identifiquen espècies invasores com Caulerpa taxifolia, Caulerpa cylindracea (C. racemosa) i l'esponja Paraleucilla magna, detectades amb anterioritat a la badia de Portocolom. D'altra banda, respecte de la qualitat de l'aigua general, es tracta d'aigües ben oxigenades, amb bona transparència i de bona qualitat (sense indicis d'eutrofització, contaminació orgànica, metalls pesants o hidrocarburs, o microbis indicadors de contaminació).

Entorn de l'àmbit d'actuació, a banda de les espècies marines Posidonia oceanica, Cymodocea nodosa (incloses en el Llistat d'espècies silvestres en règim de protecció especial regulat en el Reial decret 139/2011) i Caulerpa prolifera (amb l'abundant presència d'invertebrats depredadors típics com Lobiger serradifalci i Oxyne olivacea), cal destacar la presència d'avifauna que figura a l'annex I de la Directiva Aus, especialment la gavina corsa (Larus audouinii) i el corb marí (Phalacrocorax aristotelis), ambdues incloses en el Llistat d'espècies silvestres en règim de protecció especial i en el Catàleg espanyol d'espècies amenaçades en la categoria de Vulnerable. D'altra banda, segons el BIOATLES (quadricula 5x5, codi 513), a la zona d'estudi hi consta la presència d'altres espècies catalogades: serp de garriga (Macroprotodon mauritanicus), ratapinyada de ferradura petita (Rhinolophus hipposideros), tortuga mediterrània (Testudo hermanni), ratapinyada gran (Myotis myotis), fonoll marí (Crithmum maritimum), lliri de mar (Pancratium maritimum), cirerer de Betlem (Ruscus aculeatus), aladern (Rhamnus alaternus). També consta la presència de toret (Ardeola ralloides), com a avifauna catalogada i amenaçada, de caràcter migratori.

D'acord amb l'EIA, prop de la zona on s'emplaça el projecte s'ha identificat un BIC (Bé d'Interès Cultural). Es tracta d'una creu de terme denominada 'Creu del Port', la qual no s'espera que es vegi afectada pel projecte. D'altra banda, les mateixes casetes-escar es troben incloses en el "Catàleg de protecció del patrimoni històric del TM de Felanitx" dins de la categoria de Bé Etnològic.

3. Característiques del potencial impacte: Els efectes adversos sobre el medi ambient del projecte, durant la fase d'obres, es consideren compatibles, incorporades les mesures correctores previstes a l'EIA. En tot cas, d'una banda, segons el Servei de Planificació al Medi Natural, i en relació amb el LIC ES5310099 «Portocolom», les mesures previstes es consideren correctes, però s'haurà de preveure una ampliació

d'aquestes. Per altra banda, cal tenir en compte que el Servei de Residus i Sòls Contaminats informa desfavorablement de la gestió final prevista al projecte per a les «Tierras y materiales de limpieza de fondos» a la pedrera de Can Alou i a les instal·lacions de TIRME, atès que aquestes no es troben autoritzades per al tractament dels residus esmentats.

Així mateix, d'acord amb l'Ajuntament de Felanitx, sembla que les actuacions del projecte, relatives a la construcció del nou moll i escala d'unió entre el moll dels Tamarells i el carrer de la Mar, modificaran la imatge de l'immoble inclòs en el Catàleg municipal de protecció del patrimoni històric (fitxa PC-E-08), incomplint les prescripcions del catàleg esmentat.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer: No subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el Projecte bàsic de rehabilitació dels conjunts de casetes-escars de Portocolom i la reforma de la urbanització de diverses parts del port de Portocolom (TM de Felanitx), sempre que es compleixin les mesures proposades al document ambiental, signat, amb data setembre de 2021, per la Sra. Eva Bernat Frías, geòloga, i per la Sra. M^a del Mar Buades Feliu, tècnica, de la consultora TANDEM ECOSERVEIS I GEOTECNIA SL, la normativa vigent i els següents condicionants:

1. Atès que, d'acord amb informe de l'Ajuntament de Felanitx, sembla que les actuacions del projecte relatives a la construcció del nou moll i escala d'unió entre el moll dels Tamarells i el carrer de la Mar, modificaran la imatge de l'edifici inclòs en el Catàleg municipal de protecció del patrimoni històric (fitxa PC-E-08), aquestes actuacions hauran de ser excloses del projecte.

2. D'acord amb el Servei de Planificació al Medi Natural, s'hauran d'ampliar les mesures previstes pel promotor, per a minimitzar els impactes del projecte, principalment:

- El programa de treballs de l'empresa constructora haurà de comptar amb una previsió dels possibles temporals que puguin afectar a la badia de Portocolom i les mesures de protecció adients.

- Adequació de dipòsits habilitats per l'abocament dels residus generats durant el transcurs de l'obra i per a la recollida selectiva dels residus ocasionats.

- La vigilància ambiental d'obra haurà de controlar la correcta col·locació de les barreres antiterbolesa, especialment a Es Babo, i comprovarà la seva eficàcia, per assegurar que no es produeixen efectes ambientals significatius en el medi marí.

- S'haurà de preveure una segona barrera antiterbolesa, que serà instal·lada a Es Babo i en els altres indrets, en cas que així ho determini la direcció ambiental d'obra, d'acord amb el resultat del seguiment de l'eficàcia de la barrera primerament instal·lada i de les previsions de temporal.

- El Pla de Vigilància Ambiental (PVA) haurà d'incloure informes periòdics sobre l'execució de les obres, així com de les incidències i circumstàncies sobrevingudes que puguin tenir incidència en els hàbitats i espècies, per al seu lliurament al Servei de Planificació al Medi Natural, amb una freqüència mínima mensual.

- S'haurà de preveure un mecanisme de contenció per a prevenir qualsevol possible abocament al mar de materials solts ubicats en el moll, així com per tots aquells susceptibles de produir qualche abocament accidental en la làmina d'aigua.

- S'haurà d'incloure informació relativa a la possible presència de l'espècie invasora Halimeda incrassata en el PVA i en l'informe periòdic de seguiment, si fos escaient.

- S'haurà de preveure la retirada i gestió dels elements d'origen antròpic (residus, morts en desús, pneumàtics, etc.) que es trobin al medi marí, durant l'execució de les obres.

- Les obres de demolició hauran de realitzar-se de forma progressiva amb mesures per evitar la caiguda de materials cap al mar, així com la modulació de les aportacions del material de l'obra nova, per a una minimització de l'aixecament de materials susceptibles de provocar terbolesa.

3. Per evitar l'afecció de les masses d'aigua subterrània i superficial (costanera), s'atendrà en tot moment el que disposa l'art. 2 punt 1 c) del Decret llei 1/2016, de 12 de gener, de mesures urgents en matèria urbanística: «Durant l'execució de les obres, s'han d'adoptar les màximes precaucions per evitar l'abocament de substàncies contaminants, incloses les derivades del manteniment de les maquinàries».

4. La gestió final de les «Tierras y materiales de limpieza de fondos» (codi LER 17 05 06 llots de drenatge diferents dels especificats en el codi 17 05 05) haurà de ser aprovada prèviament pel Servei de Residus i Sòls Contaminats.

Segon. Es publicarà el present informe ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. A més, es donarà compte al Ple de la CMAIB i al subcomitè tècnic d'Avaluació d'Impacte Ambiental (AIA).

Tercer. L'informe d'impacte ambiental perdrà la seva vigència i cessarà en la producció dels efectes que li són propis si, una vegada publicat en el BOIB, no s'hagués procedit a l'aprovació del projecte en el termini màxim de quatre anys des de la publicació, d'acord amb el que disposa l'article 47.4 de la Llei 21/2013.

Quart. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.6 de la Llei 21/2013.

Cinquè. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrònicament: 8 de març de 2023)

La secretària general

Catalina Inès Perelló Carbonell
Per suplència del president de la CMAIB
(BOIB núm. 26, de 28/02/2023)

